

STANOWISKO UEAPME¹ W RAMACH KONSULTACJI PUBLICZNYCH W SPRAWIE SMALL BUSINESS ACT

Silna polityka europejska na rzecz wsparcia małych i średnich przedsiębiorstw w latach 2015-2020

1. Wstęp²

Small Business Act zdecydowanie miał wpływ na program działań dotyczących MŚP na szczeblu UE, dlatego zdaniem UEAPME, nadal wiele można zrobić w zakresie procesu podejmowania decyzji. Biorąc to pod uwagę, UEAPME pozytywnie odniosła się do konsultacji społecznych uruchomionych przez Komisję w celu zebrania opinii i pomysłów, w jaki sposób zmienić *Small Business Act for Europe*, by nie tylko program ten znalazł kontynuację, jak tego chce Komisja, ale stał się wyznacznikiem silnej polityki europejskiej ukierunkowanej na wspieranie małych i średnich przedsiębiorstw.

Komisja słusznie wspomina w dokumencie konsultacyjnym, że *"istnieje powszechna zgoda co do potrzeby utrzymania i dalszego rozwoju SBA, jako instrumentu polityki Komisji, w celu promowania MŚP i przedsiębiorców w okresie 2015-2020"*. Jednak, jest godne ubolewania, że mimo tak wyrażanych intencji, przegląd SBA nie został uwidoczniony w planie pracy Komisji na 2015 r. Co więcej, zdaniem UEAPME, SBA nie powinien być instrumentem jedynie Komisji Europejskiej, ale również państw członkowskich, regionów i władz lokalnych, jak stwierdzono w SBA z 2008 r. Z kolei jako instrument polityki Komisji, SBA potrzebuje lepszej koordynacji i funkcjonowania w różnych obszarach działania UE.

UEAPME w pełni zgadza się z tym, że cztery główne obszary SBA w pierwotnej wersji – czyli: ułatwianie dostępu MŚP do finansowania oraz do rynków, zmniejszenie obciążeń administracyjnych i wspieranie przedsiębiorczości, nadal są priorytetowe, również na najbliższe lata. Widać, jednak, wyraźną potrzebę dodania jako piątego priorytetu - problemu niedoboru wykwalifikowanych pracowników.

W dokumencie konsultacyjnym Komisji słusznie stwierdzono, że program *Small Business Act* odzwierciedla wolę polityczną Komisji do uznania kluczowej roli MŚP w gospodarce UE, gdyż MŚP faktycznie odgrywają centralną rolę w ogólnej strategii reform - *Europa 2020* i jej inicjatywach flagowych, w szczególności w zakresie polityki przemysłowej. Jednak, UEAPME ubolewa, że nie jest tak w przypadku polityki dot. handlu detalicznego, a wręcz przeciwnie.

W przypadku REFIT należy podkreślić, że nawet Komisja w swojej nocie, nie daje żadnych konkretnych przykładów pokazujących, że ramy regulacyjne stały się proste, jasne, stabilne i przewidywalne. Mówi za to o "zobowiązaniu". A tymczasem, wręcz przeciwnie, nawet najważniejsze wnioski legislacyjne nie respektują zasady *Think Small First*, chociaż trzeba przyznać, że Komisja nie jest jedyną stroną odpowiedzialną za taki stan rzeczy.

UEAPME w pełni zgadza się, że nadrzędnym „sterownikiem” nowego SBA powinno być wspieranie wzrostu gospodarczego. Jednak, UEAPME podkreśla, że powinien to być wzrost jakościowy i że ogólnym celem polityki dot. MŚP nie powinien być wzrost mierzony przyrostem zatrudnionych pracowników. Ogólne warunki ramowe dla małych i średnich przedsiębiorstw, z czego 50% to

¹ UEAPME jest organizacją wpisaną do prowadzonego przez Komisję Europejską Rejestru Grup Interesu i powiązanego kodeksu postępowania, zgodnie z Europejską Inicjatywą na rzecz Przejrzystości, pod numerem 55820581197-35.

² W ramach konsultacji realizowanych przez Komisję, UEAPME wypowiada się poprzez to stanowisko a nie z wykorzystaniem kwestionariusza on-line. W opinii UEAPME taki kwestionariusz nie jest właściwym narzędziem, gdyż pytania ukierunkowują na określone odpowiedzi, zaś zaproponowane do wyboru odpowiedzi mają zawężony charakter. Niektóre pytania mogą być interpretowane w różny sposób, jednocześnie odpowiedzi do wyboru i pytania w różnych wersjach językowych nie zawsze są tożsame.

firmy jednoosobowe, faktycznie wymagają poprawy, jak stwierdzono to już w Europejskiej Karcie Małych Przedsiębiorstw, w której jako cel określono "stworzenie możliwie najlepszego środowiska dla małych przedsiębiorstw".

UEAPME ponawia żądanie, aby **zawrzeć Porozumienie międzyinstytucjonalne** w celu pełnego poszanowania podstawowych zasad SBA, "*Think Small First*", "*Tylko raz*", ocen skutków regulacji oraz zasady proporcjonalności.

Sieć rzeczników MŚP ma ważną rolę do odegrania w wymianie dobrych praktyk i gwarantowaniu aktywnego wdrażania zasad i inicjatyw SBA. Sieć jest elastyczna i ma charakter nieformalny, pomaga wspierać realizację programu SBA. Na poziomie krajowym musi, jednak, ulec poprawie proces konsultacji z zaangażowaniem reprezentatywnych organizacji MŚP. Ponadto, priorytetowym celem pozostaje poprawa wdrożenia SBA oraz nadania mu częściowo charakteru prawnie wiążącego.

2. Zmniejszanie obciążeń administracyjnych

Znaczenie poprawy otoczenia regulacyjnego należy podkreślać, zaś polityki europejskie, szczególnie SBA, powinny koncentrować się na tym, co ma największe znaczenie dla większości małych przedsiębiorstw: poprawie środowiska biznesowego. Cztery konkretne propozycje, które przedstawiła Komisja (zmniejszenie kosztów i czasu założenia start-up'ów, czas wydawania pozwoleń, test MŚP, spłaty i umorzenia należności) są ważne, ale trzeba być ostrożnym, gdy wprowadza się je wszystkie do rozporządzeń UE, bez uwzględniania niuansów.

Powolne procedury administracyjne są barierą dla przedsiębiorców i utrudniają rozpoczynanie działalności. Tak jest często w przypadku **wydawania zezwoleń**, co ma negatywny wpływ na ciągłość działalności i konkurencyjność MŚP. UEAPME jest w pełni świadoma, że niektóre zezwolenia nie mogą być dostarczane w ciągu miesiąca. Dlatego, należy zapewnić, aby zezwolenia były wydawane w rozsądnych ramach czasowych, z poszanowaniem uzasadnionych interesów wszystkich zainteresowanych stron, w oparciu o zasady uzgodnione już w ramach dyrektywy usługowej. Brak odpowiedzi w wyznaczonym terminie należy uznać za cichą zgodę. UEAPME czeka na wyniki badania dotyczącego wydawania zezwoleń, które jest właśnie realizowane w imieniu Dyirekcji Generalnej ds. Przedsiębiorczości.

Ponadto, często jest to w interesie uczciwego przedsiębiorcy (pojęcie, które musi być jasno zdefiniowane), aby na złożone **procesy upadłości** mieć więcej czasu, co oznacza, że 3 letni okres na umorzenia i spłaty zadłużenia nie zawsze jest możliwy lub pożądany.

Zasada *Think small first* musi być podstawą do lepszych uregulowań prawnych. Jak już wspomniano w poprzednich stanowiskach, generalne wyłączenia czy zwolnienia dla mikroprzedsiębiorstw stoją w sprzeczności z tą zasadą i mogą prowadzić do zakłóceń na rynku wewnętrznym. Test MŚP jest najważniejszym instrumentem do tworzenia odpowiednich dla MŚP przepisów, ale musi być używany skutecznie, przy wszystkich działaniach legislacyjnych na szczeblu UE.

Rozpoczynając proces **uruchamiania działalności gospodarczej**, ważne jest, aby skupić się na jakości produktów i usług oraz odpowiednio na kwalifikacjach przedsiębiorcy. Wymaganie kwalifikacji zawodowych przy rozpoczynaniu działalności powinno zagwarantować jakość konsumentom. Uzyskanie potwierdzenia kwalifikacji zawodowych powinno odbywać się w rozsądnych ramach czasowych. Konieczne jest zatem, aby stworzyć dobry klimat dla rozpoczynania działalności gospodarczej, ale również dobrą kulturę rozpoczynania działalności, które doprowadzą do powstania trwałych i udanych przedsiębiorstw, będących w stanie i chcących się uczyć, -

bardziej w oparciu o wysokie kwalifikacje bazowe i solidne koncepcje biznesowe, niż gwałtowny rozwój.

Cele wniosku Komisji dotyczącego **prowadzenia w całej UE kampanii na rzecz ograniczenia biurokracji** dla MŚP są trochę niejasne. W żadnym razie kampania nie powinna być kierowana bezpośrednio do MŚP, gdyż są one więcej niż świadome istniejących problemów. Natomiast przydałaby się unijna kampania dotycząca programu REFIT, mająca na celu wyjaśnianie i mobilizowanie krajowych, regionalnych i lokalnych organów władzy publicznej, która prowadziłaby do znacznego zmniejszenia biurokracji. Konsekwentne wprowadzanie i stosowanie zasady „tylko raz” w administracji publicznej powinny stać się jej częścią. Nie jest potrzebna „kampania wizerunkowa” z dużym budżetem, gdyż pieniądze powinny być efektywnie wykorzystywane do odbudowy realnej gospodarki.

Od wielu lat, UEAPME nalegała na obniżenie kosztów i opłat dla MŚP w zakresie **praw własności przemysłowej i intelektualnej**. I nie chodzi tu o zbadanie „kiedyś” możliwości obniżenia tych kosztów i opłat, ale natychmiastowe i faktyczne ich obniżenie. Możliwość wprowadzenia niższych opłat i kosztów dla MŚP jest wyraźnie przewidziane w definicji, jaką Komisja zawsze formułowała opisując zasadę *Think small first* oraz przy wdrażaniu Jednolitego Patentu Europejskiego.

Zaangażowanie reprezentatywnych organizacji MŚP na wczesnym etapie oraz w trakcie całego procesu podejmowania decyzji ma ogromne znaczenie – tak na poziomie UE, jak i na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym. Powinno to dotyczyć wszystkich decyzji i przepisów, które mogą mieć wpływ na MŚP a nie tylko tych najbardziej uciążliwych, jak również na etapie przygotowywania projektów ocen oddziaływania oraz aktów delegowanych. Ich zaangażowanie już na wczesnym etapie jest niezbędne, aby uniknąć rozwiązań i wniosków opartych na błędnych założeniach lub na błędnych danych.

Organizacje MŚP powinny otrzymać środki finansowe niezbędne do zbierania danych w celu dostarczania ich do Komisji.

Uproszczenie procedur podatkowych powinno mieć zastosowanie do wszystkich przedsiębiorstw i nie prowadzić do zakłócenia konkurencji między przedsiębiorstwami, odpowiednio do ich cyklu życia lub sposobu ich rozwoju.

Mimo, że nie wspomniano o tym w ogóle w dokumencie konsultacyjnym Komisji, uproszczenie i unowocześnienie przepisów UE dotyczących rynku pracy jest kluczowe dla dalszego tworzenia miejsc pracy w MŚP.

I w końcu - jest rzeczywiście ważne, aby zidentyfikować i rozwiązać **problem tzw. wąskich gardeł** w krajowych przepisach prawa, które utrudniają MŚP wzrost; w tym samym czasie, jednak, muszą być zapewnione dla wszystkich małych i średnich przedsiębiorstw równe warunki funkcjonowania. Owe wąskie gardła powinny być identyfikowane wspólnie i we współpracy z reprezentatywnymi organizacjami MŚP, a działaniami tymi powinna kierować zasada *Think Small First*. Nie można, jednak, dopuszczać do sytuacji, aby skuteczne i dobre przepisy były uchylane pod pretekstem redukcji obciążeń administracyjnych.

W celu poprawy wiedzy urzędników UE nt. specyfiki rzemiosła oraz małych i średnich przedsiębiorstw, członkowie UEAPME wzywają Komisję do organizowania **staży w tych przedsiębiorstwach dla pracowników służby cywilnej**.

3. Dostęp do finansowania

Proponowane instrumenty są już w dużej mierze zgodne z wnioskami UEAPME i obejmują większość obszarów i form finansowania dla MŚP. Jednak, jak to stwierdzono w *Planie*

Inwestycyjnym przewodniczącego Jean-Claude Juncker'a, obecnie dostępne środki przewidziane przez programy europejskie (COSME, Horyzont 2020) i krajowe (w tym ESIF) nie są wystarczające, aby zapewnić MŚP, zwłaszcza mikro i małym przedsiębiorstwom niezbędne środki do finansowania inwestycji. Będzie to wymagać dodatkowych instrumentów finansowych, które będą mogły wiązać się z określonymi ryzykami wpisanymi w finansowanie długoterminowe – niezbędne przy inwestowaniu.

Ponadto, mając na uwadze rolę banków małych lokalnych w finansowaniu małych przedsiębiorstw, należy stwierdzić, że obecne ramy regulacyjne dla takich lokalnych banków muszą być zweryfikowane, aby zoptymalizować ich możliwości w zakresie finansowania realnej gospodarki w regionach.

Dlatego, UEAPME proponuje dodatkowe działania w ramach SBA:

- Inicjatywę banków lokalnych, w celu zapewnienia, aby regulacje dla małych lokalnych banków, finansujących przede wszystkim gospodarstwa domowe i gospodarkę realną, były proporcjonalne do ich modelu biznesowego i specyficznych form prawnych, jakie mogą mieć takie banki (kasy oszczędnościowe, banki spółdzielcze, unie kredytowe). **Zasada *Think small first* powinna mieć zastosowanie także do regulacji rynku finansowego, by uwzględniano szczególną sytuację banków małych i lokalnych.**
- Inne instrumenty finansowe, wspierane przez Europejski Fundusz Inwestycji Strategicznych - zdolne zapewnić małym firmom długoterminowe finansowanie inwestycji oraz sprostanie potrzebom dot. przepływów pieniężnych, takie jak pożyczki podporządkowane lub gwarancje wysokiego ryzyka.
- Wzmocnienie zdolności kredytowej MŚP - poprzez zniesienie zniechęcających uregulowań podatkowych dla finansowania kapitału, poprawę edukacji finansowej i lepsze informowanie o nowych, alternatywnych formach finansowania.

4. Promowanie dostępu do rynku dla MŚP

UEAPME odnotowuje zamiar Komisji Europejskiej opracowania zintegrowanej strategii Komisji w celu podniesienia do 20 % wskaźnika dot. MŚP prowadzących działalność poza UE.

Witając tak ambitny cel, UAEAPME podkreśla, że muszą temu towarzyszyć ukierunkowane i skuteczne instrumenty wdrażane we współpracy z reprezentatywnymi organizacjami MŚP.

Ponadto, należy dążyć do zwiększenia komplementarności działań oraz środków krajowych/regionalnych z jednej strony i europejskich z drugiej. Jak już podkreślono w poprzednich stanowiskach UEAPME, środki i inicjatywy europejskie nie są znane wśród MŚP czy w ich organizacjach. Bariera językowa pozostaje ważną kwestią, która powinna być właściwie uwzględniona przez Komisję, gdyż Europa charakteryzuje się różnorodnością kulturową i językową. Internacjonalizacja jest procesem, który zaczyna się w domu, a kończy za granicą. Strony działające na rzecz promocji eksportu muszą, więc, robić to jak najbliżej poszczególnych małych i średnich przedsiębiorstw, znać ich potrzeby, być odpowiedzialnymi za nie i łatwo je rozumieć.

Ważniejsze jest, aby poprawić sieć Enterprise Europe Network (EEN) poprzez lepszą współpracę z lub integrację różnych organizacji MŚP, reprezentujących różne typy MŚP, niż oferować nowe usługi. Wszystkie małe i średnie przedsiębiorstwa powinny być w stanie korzystać z EEN. Sieć ta została ponownie przedstawiona jako główny pośrednik między Komisją a MŚP, co jest nie do przyjęcia, gdyż to reprezentatywne organizacje MŚP, które rzeczywiście spełniają tę funkcję, są w bezpośrednim kontakcie z MŚP, informując je o inicjatywach UE.

UEAPME podkreśla również, że zasada wzajemności musi być przestrzegana w dziedzinie dostępu do zamówień publicznych w krajach trzecich.

Centrum Doskonałości (*Centre of Excellence*) może pozytywnie wpłynąć na dostęp MŚP do europejskiego rynku wewnętrznego, poprzez:

- powiązanie krajowych sieci efektywnego wykorzystania zasobów (*national resource efficiency networks*)
- szerzenie świadomości nt. praktyki gospodarczej, jak i trendów politycznych
- umożliwienie, aby europejska polityka dotycząca zasobów i produkcji podniosła świadomość co do problemów rzemieślniczych MŚP i trendów
- umożliwienie upowszechniania działań rzemiosła w zakresie efektywności zasobów, strategii i pomysłów.

UEAPME zdecydowanie popiera gotowość zwiększenia wsparcia dla internacjonalizacji MŚP.

Jednak taka strategia nie powinna prowadzić do powielania rozwiązań i powinna przestrzegać zasady pomocniczości. Należy również wnieść prawdziwą europejską wartość dodaną, jak to ma miejsce w zakresie rzecznictwa, badania rynku i dostępu do rynku.

Ponadto powinno być jasne, że potrzeby różnych kategorii MŚP nie są takie same. Żądania pomocy i treść niezbędnego wsparcia zależą od rodzaju działalności gospodarczej, oddalenia od klienta oraz od rynku docelowego. W związku z tym, wsparcie powinno iść w kierunku tych przedsiębiorstw, które potrzebują go najbardziej, z kategorii małych przedsiębiorstw w pierwszej kolejności. Co więcej, przy projektowaniu wsparcia należy zadbać o to, aby środki na różnych poziomach były kompatybilne i dostarczały wartości dodanej w stosunku do już istniejących.

Głównym problemem pozostaje to, że różne istniejące programy wsparcia i inicjatywy UE nie są znane MŚP i ich organizacjom.

Pokazanie udanych unijnych MŚP działających na rynkach światowych może mieć miejsce jedynie przy zaangażowaniu reprezentatywnych organizacji biznesowych.

"Misje na rzecz wzrostu" (*Missions for Growth*) w naszej opinii wnoszą bardzo ograniczoną wartość dodaną dla MŚP. Tego typu misje są bardziej skuteczne, gdy są organizowane na bliższym MŚP poziomie instytucjonalnym, przy zapewnieniu dostępności środków wsparcia na opracowywanie działań. Zamiast organizować misje europejskie, komisarze europejscy mogą towarzyszyć i brać udział w misjach organizowanych przez władze krajowe lub regionalne. W każdym razie, lepsza koordynacja między różnymi inicjatywami jest konieczna.

Również korzystanie z już ograniczonego budżetu COSME przez spółki o średniej kapitalizacji (tzw. *midcaps*) może oznaczać, że MŚP będą otrzymywały znacznie mniejsze wsparcie niż w poprzednich okresach programowania. Działania SBA i środki muszą być ograniczone do małych i średnich przedsiębiorstw. Firmy zatrudniające ponad 249 pracowników, nie są tymi, które najbardziej potrzebują pomocy.

Jeśli chodzi o COSME, Komisja Europejska musi być bardziej ambitna, gdyż 220.000 MŚP stanowi tylko 1% z 22 milionów europejskich MŚP. Tak określony cel z pewnością nie wystarczy, aby poprawić obecną sytuację finansową i gospodarczą MŚP. Ponadto, COSME musi być bardziej i lepiej rozpowszechniony wśród interesariuszy jako instrument finansowy.

Zwłaszcza ostatni kryzys pokazał nam, że małe i średnie przedsiębiorstwa były głównym czynnikiem stabilizacji zatrudnienia.

W celu zapewnienia skutecznego wsparcia trzeba ocenić i przeanalizować przyczyny mniej udanych klastrów.

MŚP są najbardziej narażone jako ofiary zorganizowanej przestępczości międzynarodowej, a zwłaszcza przestępczości transgranicznej (podrabianie, przetargi publiczne, zatory, kradzieże samochodów ciężarowych, wprowadzające w błąd katalogi, maszyny i narzędzia budowlane, dumping społeczny, itp) oraz kradzieży w sklepach. Komisja Europejska powinna przedstawić plan

działań, oparty na podnoszeniu świadomości, informacji, narzędziach operacyjnych, w celu pomocy MŚP i wzmocnienia współpracy sądowej między państwami członkowskimi.

Biorąc pod uwagę przywództwo, jakie UE ma i będzie miała na całym świecie w zakresie zrównoważonego rozwoju, jak również różny wpływ, jaki polityka i prawodawstwo w zakresie ochrony środowiska i energetyki wywierają na MŚP oraz na możliwości biznesowe dla małych przedsiębiorstw, UEAPME jest zdania, że zrównoważony rozwój powinien być w pełni włączony do wszystkich wybranych sektorów priorytetowych odnowionego SBA.

5. Uwalnianie potencjału przedsiębiorczości i innowacyjności na rzecz wzrostu gospodarczego

Trzeba zadać pytanie o relację między SBA i *Planem działania na rzecz przedsiębiorczości 2020* (*Entrepreneurship 2020 Action Plan*). Teraz, kiedy obowiązki Komisji zostały określone w sposób podkreślający znaczenie przedsiębiorczości, istnieje możliwość, aby albo wzmocnić <przedsiębiorczość> jako niezależny obszar polityki UE albo ustanowić jeszcze silniejsze wzajemne połączenie <przedsiębiorczości> i innych kwestii w zakresie polityki MŚP. Scalanie SBA i *Planu działania na rzecz przedsiębiorczości 2020* może zaoferować wartość dodaną dla obu tych bardzo ważnych dokumentów wyznaczających linie polityki UE.

Nie przesadzimy, jeśli wyraźnie podkreślimy, jak bardzo przydatne jest dla właściciela MŚP rozszerzanie swoich powiązań biznesowych. **Program Erasmus dla Młodych Przedsiębiorców** z pewnością ma potencjał do wspierania MŚP w tym zakresie. Jednak nadszedł czas, aby ewaluować ten program i ocenić jego wpływ na MŚP, ilościowo i jakościowo. Należy wyznaczyć zakres regionalnego rozprzestrzenienia, a państwa członkowskie pozostające w tyle powinny zostać zmobilizowane do udziału.

Platforma wczesnego ostrzeżenia dla interesariuszy i ekspertów, służąca zapewnianiu doradztwa dla przedsiębiorstw w trudnej sytuacji i pomoc rentownym przedsiębiorstwom w pokonaniu kryzysu jest przydatna, ale powinna być stworzona na poziomie lokalnym / regionalnym, jak najbliżej tych przedsiębiorstw, i we współpracy z reprezentatywną organizacją przedsiębiorców.

Komisja Europejska już zdefiniowała najważniejsze obszary problemowe w swoim Planie działania *Przedsiębiorczość 2020*, takie jak włączenie zagadnień ekonomicznych do programów nauczania w krajach członkowskich, w szczególności kluczowych kompetencji przedsiębiorczości. Do takich aspektów jak <edukacja dla przedsiębiorczości> oraz <szkoły zawodowe / szkolenie zawodowe> należy przywiązywać więcej uwagi w Europie.

Równie duże znaczenie ma powiązanie dwóch kwestii <przedsiębiorczości> i <praktycznej nauki zawodu w miejscu pracy>. Przekrojowy charakter przedsiębiorczości również wymaga skoordynowanego podejścia. Odnosi się to przede wszystkim do administracji publicznej na wszystkich szczeblach.

Propozycja **platformy online dla kobiet przedsiębiorców** będzie użyteczna tylko wtedy, jeśli będzie zorientowana biznesowo. W związku z tym, należałoby raczej wzmacniać istniejące sieci kobiet przedsiębiorców i ambasadorów niż tworzyć nowe. Przedsiębiorczość kobiet, obecnie około 30% w Europie, powinno się rozszerzać. Wiele organizacji członkowskich UEAPME jest aktywnych lokalnie wdrażając działania mające na celu promowanie przedsiębiorczości kobiet, a także pobudzanie młodych przedsiębiorców, przedsiębiorców seniorów i przedsiębiorców migrantów, i dlatego to na szczeblu krajowym powinno się decydować na co położyć nacisk.

W ramach tych konsultacji w sprawie SBA, zaproponowano wiele działań. Ich znaczenie jest bardzo różne. W opinii UEAPME oraz biorąc pod uwagę ograniczone zasoby, konieczne jest ustalenie priorytetów dla proponowanych działań - niektóre muszą być odłożone na bok, nawet jeśli cele i

założenia są dobre. Komisja Europejska musi wypracować politykę, która jest w interesie wszystkich małych i średnich przedsiębiorstw. Jest zbyt mało pieniędzy do dyspozycji, by pozwolić sobie na rozproszenie środków i wysiłku.

Generalnie, UEAPME popiera program wsparcia dla organizacji MŚP umożliwiający im wymianę najlepszych praktyk.

Jeśli chodzi o **transfery biznesowe**, to niezwykle ważne jest, aby różne państwa członkowskie wdrażały krajowe plany działania w sprawie transferu biznesu i miały instytucję tzw. „jednego okienka” dla transferów.

Jeśli chodzi o inne propozycje w tym zakresie, UEAPME jest dość sceptyczna w ocenie ich zdolności do wychodzenia naprzeciw potrzebom małych przedsiębiorstw, gdyż są one ukierunkowane tylko na instytucje doradcze i finansowe. Podtrzymujemy opinię, że polityka europejska i działania powinny być oparte na podejściu bliskości, w celu ułatwienia wszelkich kroków, jakie należy podjąć w przypadku transferu.

Ze względu na ograniczoną liczbę transferów transgranicznych MŚP, platformy obejmujące całą UE nie są priorytetem. Ograniczony budżet nie powinien z pewnością być przeznaczony na sieci dla uniwersytetów i/lub badaczy.

6. Wspieranie rozwoju umiejętności

UEAPME z zadowoleniem przyjmuje wprowadzenie piątego filaru w SBA w celu rozwiązania problemu niedoboru wykwalifikowanych pracowników.

Systemy kształcenia i szkolenia powinny być bardziej dostosowane do potrzeb rynku pracy, prowadząc do wyników nauczania bardziej skorelowanych z umiejętnościami wymaganymi przez MŚP. Ponadto UEAPME przypomina, że wyposażenie młodych ludzi w podstawowe umiejętności na dobrym poziomie jest kluczowym obowiązkiem szkół podstawowych i średnich, a nie pracodawców.

W tym celu, państwa członkowskie powinny modernizować systemy kształcenia i szkolenia zawodowego, w tym w drodze wysokiej jakości nauki zawodu w miejscu pracy i praktyk zawodowych. Kształcenie zawodowe powinno stać się bardziej atrakcyjne poprzez rozwijanie zawodowego szkolnictwa wyższego, budowanie lepszego wizerunku, a także zapewnianie większej przenikalności między systemami nauczania – zawodowym i ogólnym, w szczególności na poziomie szkolnictwa wyższego. Ponadto, warunkiem wstępnym dla modernizacji i poprawy w całej UE jakości kształcenia zawodowego oraz wspierania MŚP w byciu aktywnymi w sferze praktycznego nauczania zawodu, jest większe zaangażowanie przedsiębiorstw i organizacji biznesowych.

MŚP potrzebują dobrego połączenia umiejętności technicznych i ogólnych lub "miękkich", takich jak praca zespołowa, rozwiązywanie problemów, duch innowacyjności, znajomość języków obcych czy kompetencje menedżerskie.

UEAPME popiera ściślejszą współpracę w zakresie kształcenia zawodowego, ponieważ wiele krajów w Europie otrzymało zalecenia wprowadzenia i/lub poszerzenia dostępności praktyk zawodowych i uczenia się poprzez pracę. Praktyczna nauka zawodu, a w szczególności kształcenie dualne jest jedną z najlepszych dróg do poprawienia zatrudnialności uczących się i powinna być bardziej promowana i wdrażana w całej Europie, z uwzględnieniem specyfiki systemów edukacyjnych w różnych państwach członkowskich.

Europa musi nadal promować poradnictwo zawodowe dla wszystkich młodych ludzi, w celu uatrakcyjnienia wizerunku kształcenia zawodowego, uczenia się w miejscu pracy oraz praktyk zawodowych.

Większe wykorzystanie funduszy strukturalnych przyczyniłoby się do wdrożenia podstawowych zasad przygotowania zawodowego. Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego i Europejski Fundusz Społeczny, w szczególności, wspierają tworzenie nowych miejsc pracy. *Inicjatywa na rzecz zatrudnienia młodzieży, Gwarancje dla młodzieży*, a także *Europejski Sojusz na rzecz przygotowania zawodowego* to ważne inicjatywy w tym obszarze problemowym. Teraz nadszedł czas, aby państwa członkowskie przyspieszyły ich realizację oraz zapewniły jak najlepsze wykorzystanie dostępnych funduszy unijnych w celu walki z bezrobociem wśród młodzieży. Dostęp do funduszy dla mikro i małych firm powinien być ułatwiony poprzez dalsze uproszczenia.

Państwa członkowskie powinny wspierać mobilność osób pracujących na własny rachunek oraz pracowników, w szczególności przy wykorzystaniu sieci EURES. Dyrektywa UE w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych powinna odgrywać ważną rolę w tym zakresie, poprzez ułatwienie wzajemnego uznawania kwalifikacji zawodowych, przy poszanowaniu krajowych systemów kwalifikacji. Jego podstawową zasadą jest to, że profile zawodowe powinny być porównywalne nie będąc znormalizowanymi. Tej zasadzie nie mogą zagrozić żadne inne propozycje legislacyjne lub inicjatywy Komisji.

W odniesieniu do kształcenia ustawicznego, szczególną uwagę należy zwrócić na wspieranie MŚP w doskonaleniu i dostosowywaniu umiejętności. Oprócz rozwiązań praktycznych, wymaga to kompleksowego podejścia obejmującego identyfikację potrzeb w zakresie umiejętności, skuteczną mobilizację zasobów, jak również ułatwienie uznawania i walidacji uczenia się pozaformalnego i nieformalnego.

Bruksela, 19 grudnia 2014

Dodatkowych informacji udziela:

Luc Hendrickx

Director Enterprise Policy and External Relations

Email: l.hendrickx@ueapme.com